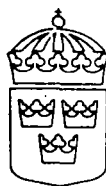

Jordbruksutskottets betänkande

1987/88:15

om särskilda insatser i delar av Bergslagen och norra
Sveriges inland (prop. 1987/88:64 bil. 3)

JoU
1987/88:15

Sammanfattning

Utskottet biträder regeringens förslag om ett åtgärdsprogram för att intensifiera skogsbruket i Västerbottens inland och tillstyrker ett anslag av sammanlagt 22 milj. kr. att utgå under en treårsperiod för detta ändamål. Motioner (s.m.c) i syfte att modifiera programmet avstyrks. Utskottet biträder även regeringens förslag i övrigt. Bl.a. tillstyrks ett förslag om att utvidga utbildningskapaciteten vid Norra skogsinstitutet i Bispgården. I samband därmed betonas vikten av att lantbruksuniversitetets grundutbildning ges en behandling som är likvärdig den som övriga högskolor åtnjuter och att således den beslutade utvidgningen av kursutbudet fullföljs vid kommande budgetberedningar genom att erforderliga resurser anvisas.

Till betänkandet har fogats en reservation (m.c).

Propositionen

I förevarande del av propositionen läggs fram förslag om åtgärder för att förbättra förutsättningarna för utveckling i norra Sveriges inland.

NIONDE HUVUDTITELN

1. Skogsbruk

Särskilda skogsvårdsinsatser i norra Sverige

Regeringen har under punkt D 10 föreslagit riksdagen att till Särskilda skogsvårdsinsatser i norra Sverige på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 22 000 000 kr.

Motioner

1987/88:Jo2 av Sven-Eric Lorentzon m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen till Särskilda skogsvårdsinsatser i Västerbottens inland på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 22 000 000 kr. varav 15 000 000 kr. anvisas för att utforma åtgärdsplaner och utföra projektering, information och samordning av skogsbilvägprojekt och 7 000 000 kr. anvisas för bidrag till byggande av vägar i områden med låg lönsamhet.

1987/88:A25 av Nils-Olof Gustafsson och Margareta Winberg (s) vari yrkas

JoU 1987/88:15

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående ökat stöd till skogsbilvägar.

1987/88:A29 av Börje Hörnlund m.fl. (c) vari yrkas

9. att riksdagen beslutar att på tilläggsbudget för budgetåret 1987/88 anvisar 22 000 000 kr. för Särskilda insatser i skogsbruket i norra Sverige enligt de riktlinjer som anges i motionen.

1987/88:A31 av Gunnel Jonäng och Gunnar Björk (c) vari yrkas

5. att riksdagen beslutar att anslaget till Särskilda skogsvårdsinsatser skall utgå med 44 000 000 kr. och fördelas enligt vad som i motionen anförts.

Utskottet

Skogsnäringen är av väsentlig betydelse för sysselsättningen. I stora delar av glesbygderna är skogen den enda näringen av betydelse. Samtidigt utnyttjas emellertid skogen inte fullt ut som produktionsresurs. Skogsvården kan förbättras ytterligare liksom avverkningarna. Det är framför allt inom delar av den privata skogsägargruppen som avverkningarna kan ökas. Samlade, ytterligare insatser från skogsvårdsmyndigheten, kommuner och länsstyrelser kan leda till ett mer aktivt skogsbruk i glesbygden.

Jordbruksministern föreslår i propositionen att en intensifiering av skogsbruket genomförs under en treårsperiod. Verksamheten bör bedrivas i Västerbottens inland. Syftet är att skapa förbättrade försörjningsmöjligheter och ökad sysselsättning i glesbygden samtidigt som skogsindustrin tillförs mer råvara. I sammanhanget erinras om den mycket stora återhållsamhet som gäller för skogsbruket i de fjällnära skogarna och som kommer till uttryck i föreskrifterna till skogsvårdslagen. Skogsvårdsstyrelsen bör därför tillföras ytterligare resurser för ett riktat och ökat utbud av rådgivning och service till skogsägarna. De ökade kostnaderna beräknas för treårsperioden till sammanlagt 22 milj.kr. För ändamålet föreslås ett nytt reservationsanslag benämnt Särskilda skogsvårdsinsatser i norra Sverige.

I fyra motioner framställs förslag om ändringar i det föreslagna programmet. Enligt motion Jo2 (m) bör av de föreslagna medlen 15 milj.kr. anvisas för att utforma åtgärdsplaner och utföra projektering, information och samordning av skogsbilvägprojekt och 7 milj.kr. anvisas för bidrag till byggande av vägar i områden med låg lönsamhet. I motionen anmärks att beskrivningen av hur de anvisade resurserna skall användas är mycket diffus och opreciserad i propositionen. I motion A25 (s) efterlyses ökat stöd till skogsbilvägar (yrkande 3). Motionärerna pekar på den stora, dolda råvarutillgång i skogen som inte nyttjas på grund av svårigheterna att nå den. I två centermotioner föreslås att de nya medlen i sin helhet bör användas som stöd till skogsvård och till investeringar i skogsbilvägar inom det enskilda skogsbruket. Ingen ytterligare administrativ uppbyggnad bör få komma till stånd med dessa medel. Enligt motion A29 bör riksdagen med nämnda inriktning anvisa de medel som regeringen föreslagit (yrkande 9). I motion A31 yrkas att anslaget skall utgå med 44 milj.kr. och fördelas mellan de fem skogslänen (yrkande 5).

Utskottet har inhämtat att de förslag som lagts fram i propositionen är grundade i en utredning som utarbetats av länsmyndigheterna i Västerbottens län. Förslagen bygger på ett omfattande samråd mellan länsstyrelsen, skogsvårdsorganisationen, skogsbruket och berörda kommuner. Insatserna berör främst privatskogsbruket till vilket även allmänningsskogar räknas. Ett tillmötesgående av motionerna skulle enligt utskottets mening icke vara ägnat att stärka programmets effekter. Det skulle även medföra försening av programmets genomförande. Förslaget bör därför bifallas utan ändring. En intensifiering av skogsbruket i det föreslagna området bör således ske som en samordnad insats av länsstyrelsen och skogsvårdsorganisationen. Det är angeläget att även skogsbruket och kommunerna kan medverka. Verksamheten bör ledas och samordnas av skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen. Utskottet tillstyrker med hänvisning till det anförda regeringens förslag. Motionerna avstyrks.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1987/88:A31 yrkande 5 till *Särskilda skogsvårdsinsatser* i norra Sverige på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 22 000 000 kr.,
2. beträffande *riktlinjerna för anslaget*
att riksdagen avslår motionerna 1987/88:Jo2 och 1987/88:A29 yrkande 9,
3. beträffande *stöd till skogsbilvägar*
att riksdagen avslår motion 1987/88:A25 yrkande 3.

2. Utbildning och forskning

Utskottet

Riksdagen uttalade våren 1987 att man i Norrland bör öka intagningen till skogsteknikerutbildningen (JoU 1986/87:19, rskr. 291). I propositionen föreslår jordbruksministern med anledning härav att antalet utbildningsplatser vid Norra skogsinstitutet i Bispgården ökas med ytterligare 15 nybörjarplatser, utöver en omfördelning av 15 platser från Södra skogsinstitutet i Värnamo som lantbruksuniversitetet själv kommer att besluta om.

För nytillskottet krävs enligt lantbruksuniversitetet ytterligare lärarresurser och driftsmedel. Kostnaderna för nya elevbostadsrum och för utbyggnad av undervisnings- och bespisningslokaler har beräknats till sammanlagt 16 milj.kr. Inredningen beräknas kosta 1,8 milj.kr. Jordbruksministern föreslår att den ökning av driftskostnaderna som uppstår fr.o.m. budgetåret 1989/90 till följd av dessa ytterligare utbildningsplatser bör finansieras inom ramen för SLU:s ordinarie medel. Kostnaderna för byggnader och inredning kan till en väsentlig del finansieras genom medverkan av näringslivet. För nybyggnad av elevbostäder har länsarbetsnämnden i Jämtlands län beslutat att ställa

5 milj.kr. till förfogande. Staten bör dessutom tillskjuta ytterligare medel. I gällande investeringsplan under rubriken Sveriges lantbruksuniversitet. Bispgården bör enligt propositionen föras upp en ny kostnadsram av 1,2 milj.kr. i prisläget den 1 januari 1987.

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag beträffande investeringarna. Det är tillfredsställande att bristen på skogstekniker i Norrlands inland kan avhjälpas genom ökad intagning av elever till Norra skogsinstitutet i Bispgården. Enligt utskottets mening är det angeläget att den ökade elevintagningen görs möjlig genom tilldelning av resurser.

I bilaga 2 till propositionen föreslår regeringen viss förstärkning av utbildningen vid högskolorna i Falun/Borlänge och Östersund under åberopande av dessa högskolors regionalpolitiska betydelse. Samtidigt föreslås att medel anslås för ändamålet. Utskottet betonar vikten av att lantbruksuniversitetets grundutbildning ges en behandling som är likvärdig med den som övriga högskolor åtnjuter. Det bör således vara möjligt att vid kommande budgetberedningar tillgodose de anslagsbehov som uppkommit genom den nu beslutade förstärkningen av utbildningskapaciteten.

Utskottet har icke heller i övrigt någon erinran mot regeringens förslag. Förslaget tillstyrks.

Byggnadsarbeten vid Sveriges lantbruksuniversitet, m.m.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkterna G 3 och G 4 och hemställer

1. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om byggnadsarbeten vid Sveriges lantbruksuniversitet m.m. inom de kostnadsramar som förordats i propositionen.

2. att riksdagen till *Byggnadsarbeten vid Sveriges lantbruksuniversitet m.m.* på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 4 200 000 kr.

3. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om anskaffning av inredning till lokaler vid Sveriges lantbruksuniversitet m.m. inom den kostnadsram som förordats i propositionen.

4. att riksdagen till *Inredning och utrustning av lokaler vid Sveriges lantbruksuniversitet m.m.* på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 1 800 000 kr.

Stockholm den 17 februari 1988

På jordbruksutskottets vägnar

Karl Erik Olsson

Närvarande: Karl Erik Olsson (c), Håkan Strömberg (s), Grethe Lundblad (s), Sven Eric Lorentzon (m), Ove Karlsson (s), Lars Ernestam (fp), Martin Segerstedt (s), Jan Fransson (s), Åke Selberg (s), Lennart Brunander (c), Jan Jennehag (vpk), Leif Marklund (s), Ivar Virgin (m), Anders Castberger (fp) och Ingrid Hemmingsson (m).

Skogsbruk

Karl Erik Olsson (c), Sven Erik Lorentzon (m), Lennart Brunander (m), Ivar Virgin (m) och Ingrid Hemmingsson (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "Motionerna avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar regeringens mening om behovet av särskilda insatser för att intensifiera skogsvården i Västerbottens inland. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag att anvisa ett särskilt anslag för ändamålet. Utskottet har ingen erinran mot anslagets storlek och avstyrker den höjning av beloppet som påyrkas i motion A31.

När det gäller inriktningen av medelsanvändningen understryker utskottet de förslag som framläggs i motionerna Jo2 (m) och A29 (c). De anslagna medlen bör således enligt utskottet mening anvisas dels för att utföra projektering, information och samordning av vägprojekt, dels som stöd till skogsvårdsåtgärder. Medlen bör i sin helhet användas till stöd för det enskilda skogsbruket. Riksdagen bör som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet med anledning av de båda motionerna anfört om inriktningen av medelsanvändningen.

Vad utskottet anfört innebär att motion A25 (s) i berörd del i viss mån tillgodosetts.

dels att utskottets hemställan i punkt 1 mom. 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande riktlinjerna för anslaget

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motionerna 1987/88:Jo2 och 1987/88:A29 yrkande 9.

